

TÃœRKÃ±E KURAN-I KERÃ°M SUAT YILDIRIM

12 - Yusuf

1. Elif, LÃ¶m, RÃ¶. Bunlar, hakkÃ± aÃ¶Å±klayan, Hak'tan geldiÃ±i Ã¶Å±kÃ¶r olan kitabÃ±n Ã¶yetleridir.
2. DÃ¼Å¼nÃ¼p mÃ¶nasÃ±nÃ± anlamanÃ±z iÃ¶in Biz, onu ArapÃ¶sa bir Kur'Ã¶n olarak indirdik.
3. Biz, bu Kur'Ã¶nÃ± sana vahyetmekle, geÃ¶smiÃ¼ Å¼mmetlerin birtakÃ±m haberlerini en gÃ¼zel Ã¶ekilde beyan ediyoruz. Å¼ u bir gerÃ¶sek ki daha Ã¶nce senin bundan hiÃ¶ haberin yoktu.
4. Bir zaman Yusuf babasÃ±na, "BabacÃ±Ã¶m!" dedi. "Ben rÃ¼yamda on bir yÃ±ldÃ±zÃ±n, gÃ¼neÃ¼ ve Ay'Ã± bana secde ettiklerini gÃ¶rdÃ¼m."
5. "EvladÃ±m!" dedi babasÃ±, "sakÃ±n bu rÃ¼yanÃ± kardeÃ¶lerine anlatma. Sonra seni kÃ±skandÃ±klarÃ±ndan sana tuzak kururlar. Ã±nkÃ¼ Ã¶eytan, insanÃ±n besbelli dÃ¼Å¼manÃ±dÃ±r."
6. "Rabbin seni Ã¶ylece seÃ¶ecek, sana rÃ¼ya tabirini Ã¶yretecek, ve daha Ã¶nce bÃ¼yÃ¼k babalarÃ±n Å°brÃ¶him ile Å°shak'a olan nimetini tamamÃ±na erdirdiÃ¶i gibi, sana ve YÃ¶kub ailesine de nimetini kemale erdirecektir. Ã±nkÃ¼ Rabbin her Ã¶eyi hakkÃ±yla bilir, tam hÃ¼kÃ¼m ve hikmet sahibidir."
7. GerÃ¶ekten, Yusuf ile kardeÃ¶lerinin kÃ±ssalarÃ±nda, sorup ilgilenenlerin alacaklarÃ± nice ibretler vardÃ±r.
- 8, 9. Hani onlar, (aralarÃ±nda Ã¶yle konuÃ¶mÃ¶lardÃ±): "Yusuf ile Ã¶z kardeÃ¶yi, babamÃ±za daha sevimli geliyor. Oysa biz daha gÃ¼Å¼iÃ¼ bir grubuz. Pek belli ki babamÃ±z bu iÃ¶te yanÃ±lÃ±yor. Yusuf'u Ã¶ldÃ¼rÃ¼n yahut onu uzak bir yere atÃ±n ki babanÃ±zÃ±n sevgi ve teveccÃ¼hÃ¼ yalnÃ±z size kalsÃ±n. Ondan sonra da tÃ¶vbe ederek salih kimseler olursunuz, babanÃ±zla mÃ¼nasebetleriniz dÃ¼zelir, iÃ¶iniz yoluna girer."
10. Å°Å¶lerinden biri: "Yusuf'u Ã¶ldÃ¼rmeyin de bir kuyu dibine bÃ±rakÃ±n. Yolcu kafilerinden biri onu yitik olarak alÃ±p gÃ¶tÃ¼rsÃ¼n. EÃ¶er yapacaksanÃ±z bÃ¶yle yapÃ±n!" dedi.
- 11, 12. (Onlar buna karar verdikten sonra bir gÃ¼n babalarÃ±na varÃ±p:) "Sevgili BabamÃ±z! dediler, sen neden gÃ¼venip de Yusuf'u bize emanet etmiyorsun. Oysa biz onu Å¶ok seviyoruz. Ona samimiyetle baÃ¶iyÃ±yÃ±z." "YarÃ±n onu bizimle gÃ¶nder, gezsın oynasÃ±n, biz ona Å¶ok iyi sahip Å¶Ã±karÃ±z."
13. BabalarÃ±: "Onu gÃ¶tÃ¼rmeniz beni meraklandÃ±rÃ±r. KorkarÃ±m ki siz farkÃ±nda olmadan, onu kurt yer." dedi.
14. Onlar! "Vallahi!" dediler, "Biz bÃ¶ylesine gÃ¼Å¼iÃ¼ bir grup iken onu kurt kapar da yerse, yazÃ±klar olsun bize! Biz ne gÃ¼ne duruyoruz."
15. Derken kardeÃ¶leri onu alÃ±p gÃ¶tÃ¼rÃ¼nce ve onu kuyunun dibine bÃ±rakma konusunda gÃ¶rÃ¼Å¼ birliÃ¶ine varÃ±nca, Biz de Yusuf'a Ã¶yle vahyettik: "ZamanÃ± gelecek, onlarÃ±n hiÃ¶ hatÃ±rlarÃ±na gelmediÃ¶i ve seni hiÃ¶ tanÃ±madÃ±klarÃ± bir sÃ±rada, kendilerine yaptÃ±klarÃ± bu iÃ¶i hatÃ±rlatacaksÃ±n."
- 16, 17. YatsÃ± vakti, aÃ¶ylayarak babalarÃ±nÃ± yanÃ±na dÃ¶nÃ¼p dediler ki: "Sevgili babamÃ±z, biz yarÃ±Ã¶mak Ã¼zere bulunduÃ¶umuz yerden ayrÃ±lÃ±rken Yusuf'u da eÃ¶yalarÃ±mÃ±zÃ± yanÃ±nda bÃ±raktÃ±k. Bir de dÃ¶ndÃ¼k ki onu kurt yemiÃ¶! Å¼ imdi biz doÃ¶ru da sÃ¶ylesek sen bize inanmayacaksÃ±n!"
18. Onlar Yusuf'un gÃ¶mleÃ¶ine sahte kan bulaÃ¶tÃ±rarak getirmiÃ¶lerdi. BabalarÃ± YÃ¶kub: "HayÃ±r!" dedi, nefisleriniz sizi aldatmÃ±Ã¶, bu iÃ¶e sevk etmiÃ¶. "ArtÃ±k bana dÃ¼Å¼en, Å¼mitvar olarak gÃ¼zelce sabretmektir. Ne diyeyim, sizin bu anlattÃ±klarÃ±nÃ±z karÃ¶sÃ±nda, Allah'tan baÃ¶ka yardÃ±m edebilecek hiÃ¶ kimse olamaz!"
19. (Gelelim Yusuf'a) Å¼–teden bir kafile gelmiÃ¶, sularÃ±nÃ± kuyuya gÃ¶ndermiÃ¶lerdi. Saka vardÃ±, kovasÃ±nÃ± sarkÃ±ttÃ±. "A mÃ¼jde! mÃ¼jde! iÃ¶te bir civan!" dedi. Sucu ile yanÃ±ndakiler, onu ticaret malÃ± olarak satmak niyetiyle,

kafilede olanlara onu bildirmeyip gizlediler. Ama Allah Te'âlî, onları ne yapacakları pek iyi biliyordu!

20. Nihayet Mâ'sûr'a varınca, onu dört kâğıt bir fiyata, birkaç paraya sattılar. Zaten ona pek kıymet biçmiyorlardı.

21. Mâ'sûr'da Yusuf'u satın alan vezir, hanımına: "Ona güzel bak!" dedi, "Belki bize faydasız dokunur, yahut onu evlat ediniz!" Bâylece Yusuf'un o ilkede yerini sağlamlaştırdık, ona imkân verdik ve bu çâmlerden olarak, onarıyalar yorumunu ârettik. Allah Te'âlî iradesini yerine getirmekte her zaman mutlak galiptir, fakat insanlar şo'yu bunu bilmezler.

22. O kemâli şaşkına geldiğinde kendisine hâkâm ve ilim verdik. Âyte güzel iş yapanlara biz bâyle karıştırdık verimiz.

23. Derken, bulunduğu evin hanımına, Yusuf'a sahip olmak istedi ve kapılarını kapatarak "Haydi yakla bana!" dedi. O: "Allah'a sâ'sûr!" dedi. "Doğrusu, senin kocan olan benim efendim'in şok iyiliğini görüldü. Hâyanet ederek zalim olanlar iflah olmazlar."

24. Doğrusu, hanım ona sahip olmayı iyice aklına koymuştu ve buna yeltenmişti de. Ezer Rabbinin bânhanına göndermeseydi o da kadına meylenirdi. Âyte bâylece Biz fenâ ve fuhşu ondan uzaklaştırmak için bânhanına gönderdik. Ânkâ o, Bizim tam ihlâsa erdirilmeyi kullarına zandırdık.

25. Derken, ikisi de kapıya doğru koştular. Kadın, Yusuf'un göndermesini arkadan ertti. (Tam bu sırada kapıda kadının kocasıyla karıştırdılar! Kadın hemen "Senin ailene karşı maksatla yaklaştıran cezasız, zindana atılmaktan veya gayet acı bir azaptan başka ne olabilir?" dedi.

26, 27. Yusuf ise: "Asıl o bana sahip olmak istedi." dedi. Hanımın akrabalarından biri de âyle âhitlik etti: "Ezer gönderdiği ânden erttilmişse, kadın doğru şilemiştir, delikanlı ise yalancının tekidir. Yok, ezer gönderdiği arkadan erttilmişse o yalan şilemiştir, delikanlı doğru şilemektedir."

28, 29. Gönderişinin arkadan erttilmişine (kocası, eğine:) "Anlatı!" dedi. "Bu, siz kadınların oyunlarından biri! Gerçekten sizin fendiniz pek müthettir! Yusuf! Sakın bunu kimseye söyle! Kadın! Sen de nândan dolayı af dile, şânka sen nâna girenlerden oldun."

30. Âhirde birtakım kadınlar: "Duydunuz mu?" dediler: "Vezirin hanımına uşâna göndermiş kaptanına, ondan kâğıt almak istemiş! Sevda ateşli bânna yakmış. Kadın besbelli şâldır!"

31. Hanım o kadınların kendisi aleyhindeki bu dedikodularına itince onları konağına dâvet etmek üzere dâveti gönderdi. Onlar işin mükellef bir sofraya hazırlattılar. Sofrada, ikram edilen meyveleri soysunlar diye, her misafir işin bir de bânşak koydurmuştu. Onlar meyvelerini soyup kesmekle meşgul oldukları sırada, beriden de Yusuf'a: "Şâk âimdi onları karıştırdık!" dedi. Kadınlar onu görüncü hayran kaldılar, onun güzelliğine dâp gittiklerinden, farkında olmadan kendi ellerini kestiler ve: "Hâç! Allah işin bu, bir insan olamaz! Bu sadece yüzde bir melek! Başka bir âyeyi olamaz!" dediler.

32. Vezirin hanımına: "Âyte, beni kânamana sebep olan geniş! Yemin ederim ki ben ondan kâğıt almak istedim, ama o iffetli davrandı. Yine yemin ederim ki kendisine emrederim işi yapmaması halinde o mutlaka zindana atılacak, zeli ve perişan olacaktır!"

33. "Ya Rabb!" dedi, "Zindan, bu kadınların beni dâvet ettikleri o işten daha iyidir. Ezer sen onları fendini benden uzaklaştırmazsan, onlara meylenip cahilce davrananlardan olabilirim."

34. Rabbi onun duasına kabul buyurdu ve onu kadınların fendinden korudu. Ânkâ O, dua edenlerin dualarına işittir, durumlarına uygun olan âyeleri bilir.

35. Sonra, vezir ve arkadaşları bunca kesin deliller göndermelerine rağmen, dedikodularını kesmek gayesiyle, bir müddet işin onu hapse atmayış uygun buldular.

36. Hapishaneye onunla beraber iki geniş de girmişti. Onlardan biri: "Ben rüyamda, kendimi ârap yapmak işin müddet sâkarken gönderdim." Ânkâ de: "Ben de bânna şânda ekme taştırdık ve bu ekme işi kulların galâdâna gönderdim. Ne olur, bu rüyamıza tabirini bildir, doğrusu biz seni iyi insanlardan biri olarak gönderiyoruz." dediler.

- 37, 38. Yusuf: "YiyeceÄĖiniz yemek size henÄĖ¼z gelmeden, her birinizin rÄĖ¼yasÄĖnÄĖn tabirini size bildirmiÄĖ olurum. Bu, Rabbimin bana ÄĖÄĖrettiÄĖi ilimlendendir. Ama, ÄĖnce biraz beni dinleyin: Ben Allah'a iman etmeyen, ÄĖchireti de inkÄĖr eden bir halkÄĖn dinini bir tarafa atÄĖp, atalarÄĖm ÄĖbrÄĖchim, ÄĖshak ve YÄĖkub'un dinine tabi oldum. Allah'a herhangi bir ÄĖyeyi ÄĖyerik saymak bizim iÄĖsin asla doÄĖru olmaz. Bu tevhid inancÄĖ, Allah'ÄĖn hem bize, hem de insanlara olan ihsanÄĖdÄĖr. Ama ne yazÄĖk ki insanlarÄĖn ÄĖsoÄĖyu bu nimete ÄĖÄĖ¼kretmezler."
39. "Ey hapishane arkadaÄĖlarÄĖm, bir dÄĖ¼ÄĖ¼nÄĖn, sizin iÄĖsin mÄĖ¼teaddit rablere ibadet etmek mi, yoksa tek mutlak hakim olan Allah'a ibadet etmek mi iyidir?"
40. Sizin Allah'tan baÄĖka ibadet ettiÄĖiniz tanrÄĖlar, sizin ve atalarÄĖnÄĖzÄĖn uydurduÄĖyu birtakÄĖm boÄĖ isimlerden ibarettir. Allah onlarÄĖn tanrÄĖ olduklarÄĖna dair hiÄĖbir delil indirmemiÄĖtir. HÄĖ¼kÄĖ¼m yetkisi yalnÄĖz Allah'ÄĖndÄĖr. O ise, baÄĖkasÄĖna deÄĖil, yalnÄĖz Kendisine ibadet etmemizi emir buyurmuÄĖtur. ÄĖÄĖte dosdoÄĖru din! Fakat insanlarÄĖn ÄĖsoÄĖyu bunu bilmezler."
41. (Ey hapis arkadaÄĖlarÄĖm, gelelim rÄĖ¼yalarÄĖnÄĖzÄĖn tabirine:)Sizden biriniz, efendisine yine ÄĖyrap sunacak, ÄĖbÄĖ¼rÄĖ¼ ise asÄĖlacak, kuÄĖlar da baÄĖÄĖnÄĖ gagalayacak. ÄĖÄĖte yorumunu istediÄĖiniz iÄĖ, bÄĖylece halledilip sonuÄĖlandÄĖrÄĖmÄĖtÄĖr."
42. Onlardan kurtulacaÄĖÄĖnÄĖ anlamadÄĖÄĖ arkadaÄĖÄĖna: "Efendine benden bahset, suÄĖsuz olduÄĖumu hatÄĖrlat," dedi. Fakat ÄĖeytan, efendisine sÄĖylemeyi ona unutturdu. BÄĖylece Yusuf birkaÄĖ yÄĖl daha hapishanede kaldÄĖ.
43. (GÄĖ¼nÄĖ¼n birinde) hÄĖ¼kÄĖ¼mdar gÄĖrdÄĖ¼ÄĖ¼ bir rÄĖ¼yayÄĖ anlatÄĖp dedi ki: "Ben yedi semiz inek gÄĖrdÄĖ¼m, bunlarÄĖ yedi zayÄĖf inek yiyordu. Bir de yedi yeÄĖil baÄĖyak ile yedi kuru baÄĖyak gÄĖrdÄĖ¼m. Ey efendiler: "Siz rÄĖ¼ya tabir ediyorsanÄĖz, benim bu rÄĖ¼yamÄĖ da halledin!"
44. O kÄĖhinler "Bu gÄĖrdÄĖ¼kleriniz karÄĖÄĖk dÄĖ¼ÄĖlerdir. Biz bÄĖyle karÄĖÄĖk dÄĖ¼ÄĖlerin yorumunu bilemeyiz." dediler.
45. O iki arkadaÄĖtan kurtulanÄĖ, aradan geÄĖsen bunca zamandan sonra, iÄĖte ancak o sÄĖrada, Yusuf'u hatÄĖrlayÄĖp dedi ki "RÄĖ¼yanÄĖn tabirini size ben bildireceÄĖim. Hele siz beni hapishaneye bir gÄĖnderiverin!"
46. Hapishaneye gidip: "Yusuf! SÄĖzÄĖ doÄĖru ve isabetli olan aziz dostum! ÄĖ u mÄĖ¼ÄĖkil rÄĖ¼ya hakkÄĖnda bize bir ÄĖÄĖzÄĖ¼m bildir iÄĖtfen: "Yedi semiz ineÄĖi yiyen yedi zayÄĖf inek ile yedi yeÄĖil baÄĖyak ile yedi kuru baÄĖÄĖÄĖn anlamÄĖ ne olabilir? ÄĖemid ederim ki isabetli yorumunu ÄĖÄĖrenip ilgili insanlara aktarÄĖrÄĖm, bÄĖylece onlar da doÄĖruyu ÄĖÄĖrenir ve senin kÄĖymetini bilirler."
47. Yusuf: "Yedi sene, bildiÄĖiniz ÄĖyekilde ekin ekersiniz. Ama biÄĖstiÄĖinizi, yiyeceÄĖiniz az miktar dÄĖÄĖnda, baÄĖÄĖÄĖnda bÄĖrakÄĖr, depolarsÄĖnÄĖz.
- 48, 49. Sonra, bunun peÄĖinden yedi kurak yÄĖl gelecek, tohumluk olarak saklayacaÄĖÄĖnÄĖz az bir miktar dÄĖÄĖnda, ÄĖnce biriktirdiklerinizi yiyip tÄĖketirsiniz. Sonra onun arkasÄĖndan bir yÄĖl gelecek ki halk bol yaÄĖmura kavuÄĖacak, sÄĖkÄĖntÄĖdan kurtulacak, bol meyve sÄĖkÄĖp hayvanlarÄĖ saÄĖacaklar."
50. Bunu duyan HÄĖ¼kÄĖ¼mdar: "Onu bana getirin!" dedi. HÄĖ¼kÄĖ¼mdarÄĖn elÄĖlisi gelince Yusuf: "Sen ÄĖnce dÄĖnÄĖ¼p efendine de ki: "O ellerini kesen kadÄĖnlarÄĖn meselesi neydi, kendisine soruver." Zaten benim efendim, o kadÄĖnlarÄĖn fendini pek iyi bilir."
51. HÄĖ¼kÄĖ¼mdar o kadÄĖnlarÄĖ toplayÄĖp: "Ne idi sizin Yusuf'la dÄĖvanÄĖz?" Siz Yusuf'u elde etmeye ÄĖsalÄĖÄĖtÄĖÄĖnÄĖzda durum ne idi, Yusuf nasÄĖl davrandÄĖ?" diye sordu. Onlar da: "HÄĖÄĖ! Allah iÄĖsin sÄĖylemek gerekirse, onun yaptÄĖÄĖ hiÄĖ bir kÄĖtÄĖ¼ÄĖ bilmiÄĖ, gÄĖrmÄĖ¼ÄĖ deÄĖiliz." dediler. ÄĖÄĖte o sÄĖrada vezirin eÄĖi: "ÄĖ imdi gerÄĖsek meydana ÄĖÄĖktÄĖ. Ondan kÄĖm almak isteyen bendim. O ise tam sadÄĖk ve dÄĖ¼rÄĖ¼st insanlardandÄĖr." diye itiraf etti.
- 52, 53. Ve devamla ÄĖÄĖyle dedi: Bunu bÄĖylece sÄĖyilÄĖyorum ki eÄĖim vezir de (Yusuf'a sahib olmaya yeltenmemle beraber) kendisinden gizli olarak ona (filen) hiyanet etmediÄĖimi ve Allah'ÄĖn hainlerin hilesini iflah etmeyeceÄĖini bilsin. DoÄĖrusu, ben nefsimi temize ÄĖÄĖkarmam. ÄĖ¼nkÄĖ¼ Rabbimin merhamet edip koruduklarÄĖ hariÄĖ, nefis daima fenalÄĖÄĖÄĖ ister, kÄĖtÄĖ¼ÄĖÄĖ sevk eder. DoÄĖrusu Rabbim gafurdur, rahimdir (affÄĖ ve merhameti boldur)."
54. HÄĖ¼kÄĖ¼mdÄĖr: "Onu yanÄĖma getirin, ÄĖzel danÄĖÄĖman edineyim." dedi. Onunla konuÄĖtuktan sonra da: "Sen artÄĖk

bundan b yle, nezdinizde y ksek bir makam sahibi, tam itimad edilen bir m ste yars n." dedi.

55. Yusuf: "Beni  lkenin hazine i yelerinden sorumlu bakan olarak g revlendir, dedi.  nk  ben mallar  iyi korur, i letme ve y netimi iyi bilirim." dedi.

56. B ylece Biz Yusuf'a M s r'da iktidar verdik. Diledi yi yerde konaklayabilir, oray  diledi yi  yekilde y netirdi. Biz i tfumuzu diledi yimiz kimselere eri tirik ve g zel hareket edenlerin  cretlerini asla zayi etmeyiz.

57.  hiretteki  cret ve  d l, iman edip haramlardan sak nanlar i sin elbette daha hay rl d r.

58. G n geldi, Yusuf'un karde leri M s r'a gelip onun huzuruna  kt lar. O onlar  tan d , ama  b rleri onu tan yamad lar.

59, 60. Yusuf onlar n zah re y klerini haz rlat nca dedi ki: "Siz, baba bir karde inizi de yan ma getirin, g rd n n  z gibi ben size tam  l sek veriyorum ve ben d  yardan gelen misafirleri a  rlamaya, ba ka herkesten fazla  zen g stermekteyim. E er onu getirmezseniz, o zaman, ne bir  l sek olsun zahire bekleyin, ne de yan ma yakla n!"

61. Onlar: "Bakal m, babas ndan ona izin almal n bir yolunu bulup bu i yi ayarlamaya  sal  yaca z." dediler.

62. Yusuf, zah re tartan g revlilerine de dedi ki: "Onlar n, zah re kar  l nda verdikleri mallar n da y klerinin i sine koyun. B ylece belki ailelerine d nd klerinde, bunun fark na var p yine gelirler."

63. Babalar n yan na d n nce: "Sevgili babam z, dediler,  l  yimiz, tahsisat m z kald r ld . Gelecek sefer,  b r karde imizi de bizimle beraber g nder ki onu vesile ederek, daha  ok tahsisat alal m. Onu g z m  z gibi koruyaca m za kesin s z veriyoruz.!"

64. Y kub dedi ki: "Daha  nce onun karde ini size emanet etti im gibi bunu da size inan p em net edeyim,  yle mi? Ben size de il sadece Allah'a  smarlar m.  nk  en iyi koruyan Allah't r ve O, merhametlilerin en merhametlisidir."

65. Y klerini a  nca da, zah re bedellerinin y kleri i sine geri konuldu unu g rd ler ve: "Baba, baba! dediler, daha ne istiyoruz, i te verdi yimiz zah re bedellerimiz de bize geri verilmi ! Gidelim, yine evimize erzak getiririz, karde imizi de koruruz, hem bir deve y k de fazla al r z.  nk  bu sefer ald  m z, az bir  l sektir (ihtiyac m za yetmez)"

66. Y kub  yle cevap verdi: "Siz kendiniz hel k olmad k sa, onu bana getirece inize dair Allah' n huzurunda sa lam bir s z vermeden, ben asla onu sizinle g ndermem!" Onlar kendisine kesin s z verince de dedi ki: "Allah Te l  da bu s ylediklerimize  hittir, g zeticidir."

67. Ve "Evlatlar m!" diye ilave etti: "  ehre ayn  kap dan de il de, ayr  ayr  kap lardan girin. Ger si ben ne yapsam, Allah'tan gelecek takdiri  nleyemem. Zira h k m yetkisi, yaln z Allah' nd r. Onun i sindir ki ben ancak O'na dayan r, O'na g venirim. Tevekk l edenler de yaln z O'na dayan p g venmelidirler."

68. Babalar n kendilerine emretti yi  yekilde ayr  ayr  kap lardan girerek onun emrini yerine getirdiler. Ama bu tedbir, Allah' n kendileri hakk ndaki takdiri kar  s nda hi  bir fayda sa lamad . Sadece Y kub'un i sindeki bir dile i a  a  karm   oldu. O, kendisine Biz  retti yimizden  t r  ilim sahibi idi. (Bunun i sindir ki "Allah'tan gelecek takdiri  nleyemem." demi ti.) Fakat insanlar n  so yu bu ger se yi bilmezler.

69. Onlar Yusuf'un huzuruna girince,  z karde ini yan na  sekti ve: " yi bilesin ki ben senin karde inim, onlar n yapt klar na  z lme!" dedi.

70. Onlar n y klerini haz rlat rken, su kab n ,  z karde inin y k n i sine koydurdu. Kervan hareket edince de Yusuf'un g revlilerinden biri: "Ey kafile! Durun, siz h rs zli k yapm  s n z!" diye nida etti.

71. Onlar geri d n p geldiler ve: "Mesele nedir, ne kaybettiniz ki, bizi su luyorsunuz?" dediler.

72. G revlilerden biri: "H k mdar n su kab n  kaybettik. Onu getirene bir deve y k  d l var. Buna ben kefilim." dedi.

73. "Allah'a yemin olsun ki, biz  kede fesat  karmak, nizam  bozmak i sin gelmedik, siz de bunu biliyorsunuz. Hele

hÄ±rsÄ±z, hiÅŒ deÄYiliz!" dediler.

74. GÄŒrevliler: "Peki, yalancÄ± ÅŒÄ±karsanÄ±z, cezasÄ± ne?" dediler.

75. "CezasÄ±, dediler, kimin yÄ¼kÄ¼nde ÅŒÄ±karsa, iÄYte o onun cezasÄ±dÄ±r (yani ÅŒalmasÄ± sebebiyle kendisi rehin ve mahkÄ±m olur)." Biz zalimleri bÄŒyle cezalandÄ±rÄ±z!"

76. Yusuf, ÄŒz kardeÄYinin yÄ¼kÄ¼nden ÄŒnce, ÄŒbÄ¼rlerinin yÄ¼klerini aratmaya baÄYladÄ±. Sonra su kabÄ±nÄ± kardeÄYinin yÄ¼kÄ¼nden ÅŒÄ±karttÄ±. ÄYte Biz Yusuf'a, kardeÄYini alÄ±koymasÄ± iÄŒin bÄŒyle bir plan ÄŒÄYrettik. Yoksa, Allah dilemedikÄŒe HÄ¼kÄ¼mdarÄ±n kanununa gÄŒre, kardeÄYini almasÄ± uygun olmazdÄ±. Biz dilediÄYimiz kimseleri pek Ä¼stÄ¼n derecelere yÄ¼kseltiriz. Her ilim sahibinin Ä¼stÄ¼nde daha iyi bir bilen bulunur.

77. Onlar: "EÄYer o ÅŒalmÄ±ÄYsa, zaten daha ÄŒnce onun kardeÄYi de hÄ±rsÄ±zÄ±k etmiÄYti." dediler. Yusuf bu sÄŒzden duyduÄYü Ä¼zÄ¼ntÄ¼yÄ¼ iÄŒine attÄ± ve onlara belli etmedi. ÄYŒinden de dedi ki: "AsÄ±l kÄŒtÄ¼ durumda olan sizsiniz. Äleri sÄ¼rdÄ¼ÄYÄ¼nÄ¼ iddialarÄ±n gerÄŒek yÄŒnÄ¼nÄ¼ Allah pek iyi biliyor ya, o yeter!"

78. Yusuf'un kardeÄYini alÄ±koymasÄ± karÄYÄ±sÄ±nda, onlar ÄYÄŒyle dediler: "Aziz vezir! Onun pÄ±r-i fanÄ± bir babasÄ± var (Bu kÄ¼ÄŒÄ¼k evladÄ±nÄ± kaybetmeye dayanamaz), onun yerine bizden istediÄYini alÄ±koy. GerÄŒekten seni anlayÄ±ÄY gÄŒsteren, iyilik sever insanlardan olarak gÄŒrÄ¼yoruz!"

79. Yusuf: "Biz malÄ±mÄ±zÄ± kimin yanÄ±nda bulmuÄYsak ancak onu alÄ±koyarÄ±z. BaÄYkasÄ±nÄ± tutmaktan Allah'a sÄ±ÄYÄ±nÄ±m. Ä¼nkÄ¼ biz ÄŒyle yaparsak zalimler arasÄ±na girmiÄY oluruz!"

80. Vakta ki Yusuf'un onu vermesinden Ä¼mitlerini kestiler. Bir yana ÄŒekilip aralarÄ±nda fÄ±sÄ±daÄYarak ÄYÄŒyle konuÄYmaya baÄYladÄ±lar. ÄYabeyleri dedi ki: "Allah'Ä± ÄYahit tutarak babanÄ±za kesin sÄŒz verdiÄYinizi ve daha ÄŒnce Yusuf hakkÄ±nda da iÄYlediÄYiniz kusuru nasÄ±l olur da bilmezlikten gelebilirsiniz? Ne yÄ¼zle dÄŒneceksiniz? Ben buradan bir adÄ±m bile atmam, ayrÄ±lmam; ancak babam bana izin verirse yahut hÄ¼kÄ¼m verenlerin en hayÄ±rlÄ±sÄ± olan Allah hÄ¼kmÄ¼nÄ¼ bildirirse, o baÄYka!"

81. "Siz dÄŒnÄ¼n, babanÄ±za deyin ki: "Sevgili babamÄ±z, bizler farkÄ±na varmadanÄYlun inan ki hÄ±rsÄ±zÄ±k etmiÄY. Biz ancak bildiÄYimize ÄYahitlik ediyoruz. (SÄŒz verdiÄYimiz zaman, bu durumun ortaya ÅŒÄ±kacaÄYÄ±nÄ± nereden bilebilirdik?) Gayb bize emanet edilmiÄY deÄYil ki!"

82. "Änanmazsan, gittiÄYimiz ÄYehrin ahalisine ve yine iÄŒinde geldiÄYimiz kafilede bulunanlara sor! BÄ¼tÄ¼n samimiyetimizle ifade ediyoruz ki sÄŒylediÄYimiz, doÄYrunun ta kendisidir."

83. Ama babalarÄ± YÄŒkub: "HayÄ±r, hayÄ±r! KorkarÄ±m yine nefisleriniz sizi olumsuz bir iÄYe sÄ¼rÄ¼kleyip ayaÄYÄ±nÄ±zÄ± kaydÄ±rmÄ±ÄYtÄ±r. Ne yapayÄ±m? Bu hale karÄYÄ± sÄ¼kÄ±net ve Ä¼mit iÄŒinde sabretmekten baÄYka yapacak ÄYey yok! Äæmidim var ki Allah bÄ¼tÄ¼n kaybettiklerimi bana iÄ¼fedecektir. Ä¼nkÄ¼ O alÄ±mdir, hakÄ±mdir (benim de onlarÄ±n da hallerini bilir ve beni elbette hikmetini ortaya koymak iÄŒin, bu imtihana tÄŒbi tutmuÄYtur)."

84. Onlardan yÄ¼zÄ¼nÄ¼ ÄŒvevirip ÄŒte tarafa dÄŒnerek ufuklara seslendi: "Ya esafÄŒ alÄŒ Yusuf! Nerdesin Yusuf! Nerdesin Yusuf!" Yusuf diye diye, Ä¼zÄ¼ntÄ¼sÄ¼nden gÄŒzlerine ak dÄ¼ÄYtÄ¼. YaptÄ±klarÄ±ndan dolayÄ± oÄYullarÄ±na duyduÄYü kÄ±zgÄ±nlÄ±ÄYÄ±nÄ± da belirtmiyor, ÄŒfkesini yenmeye ÅŒalÄ±ÄYÄ±yordu.

85. OÄYullarÄ± ÄYÄŒyle dediler: "Ä-mrÄ¼n geÄŒti gitti, hÄŒlÄŒ Yusuf'u dilinden dÄ¼ÄYÄ¼rmÄ¼yorsun. Vallahi "Yusuf!" diye diye kederden eriyeceksin veya bÄ¼sbÄ¼tÄ¼n ÄŒlÄ¼p gideceksin"

86. "Ben" dedi, "sÄ±kÄ±ntÄ±mÄ±, keder ve hÄ¼znÄ¼mÄ¼ sadece Allah'a arz ediyorum. Hem sizin bilemediÄYiniz birÄŒok ÄYeyi Allah tarafÄ±ndan vahiy yolu ile biliyorum."

87. "EvlatlarÄ±m, haydi gidiniz, bÄ¼tÄ¼n duyularÄ±nÄ±zÄ±, hislerinizi kullanarak vargÄ¼cÄ¼nÄ¼zle Yusuf ve kardeÄYi hakkÄ±nda bilgi edinmeye ÅŒalÄ±ÄYÄ±nÄ±z. Allah'Ä±n rahmetinden asla Ä¼midinizi kesmeyiniz. Ä¼nkÄ¼ kÄŒfirler gÄ¼ruhu dÄ±ÄYÄ±nda hiÅŒ kimse Allah'Ä±n rahmetinden Ä¼midini kesmez."

88. Onlar MÄ±sÄ±r'a varÄ±p Yusuf'un huzuruna girerek "Aziz vezir! dediler, biz de, ailemiz de yine darÄ±k ve sÄ±kÄ±ntÄ±ya dÄ¼ÄYtÄ¼k, biz bu sefer pek az bir meblaÄY getirebildik. LÄ¼fen bize tahsisÄ±mÄ±zÄ± tam ÄŒlÄŒek ver de, parasÄ±nÄ± veremediÄYimiz kÄ±smÄ± da sadakanÄ±z olsun. Ä¼phesiz ki Allah tasadduk edenleri fazlasÄ±yla ÄŒdÄ¼llendirir."

89. Artık zaman geldiğini dâhî olarak nerek Yusuf: "Siz, dedi, cahilliğinizin dâhîliğinde Yusuf ile kardeşine yaptığınız muameleyi elbette biliyorsunuzdur değil mi?"

90. "Aa! Sen, yoksa sen Yusuf musun?" dediler. O da: "Evet ben Yusuf'um, bu da kardeşim! Gerçekten Allah bizi İftuna mazhar etti. Â u kesindir ki, kim Allah'a saygı haramlardan sakınır, itaatlara devam ve imtihanlara sabrederse, Allah da bîyle gâzel hareket edenlerin mâkûfatına asla zayı etmez."

91. Kardeşleri de Âyle dediler: "Vallahi de, tallahi de Allah seni bize Âstân kâimâtı. Doğrusu bizler suşlu idik!"

92. Yusuf Âyle cevap verdi: "Bugün sizi kâınayacak, serzeniÂte bulunacak deâilim! Ben hakkâma helçl ettim. Allah da sizi affetsin. Ânkâ merhamet edenlerin en merhametlisi O'dur."

93. Â u gâimleÂimi alân, babamân yanâna varâp onun yâzâne sârâverin, o zaman gâzâ aâşlacaktır. Sonra da bâtkân Âşoluk ÂşocuÂyunuzla buyurun, yanâma gelin."

94. Kafîle daha Mâsâr'dan ayrâlar ayrâlmaz, Âteden babalarâ: "Â ayet Â'Unadâ' demezseniz, doğrusu, ben Yusuf'un kokusunu alâyorum!" dedi.

95. Oradakiler: "Vallahi, dediler, sen hâçlâç, o eski saflânda devam etmekteisin."

96. Mâjdecî gelip de gâimleÂi Yâçkub'un yâzâne sârânce gâzleri aâşldâ ve: "Ben sizin bilmediklerinizi Allah tarafândan vahiy yolu ile bilirim dememiÂ miydim?" dedi.

97. Evlatlarâ ise Âyle dediler: "Ey bizim Âyefkatli babamâz! Bizim gânahlarâ mâz iâşin Allah'tan maâfret dile. Doğrusu biz gânahkârâz."

98. O Âyle cevap verdi: "Sizin iâşin Rabbimden af dileyeciÂim. Gerçekten O gafurdur, rahâmdir."

99. Yâçkub ailesi Mâsâr'a gelip Yusuf'un yanâna girdiklerinde Yusuf, annesi ile babasânâ kucakladâ ve: "Allah'ân izniyle Mâsâr'a gâven ve huzur iâşinde girin." dedi.

100. Annesi ile babasânâ tahtâna oturttu. Hepsi onun Ânânde saygâ ile eâildiler. Yusuf: "BabacâÂm! dedi, iÂte kââkken gârdâÂm râyân tabiri! Rabbim o râyâyâ gerâşekleÂtirdi. O, bana nice ihsanlarda bulundu: Beni zindandan kurtardâ ve nihayet, Â eytan benimle kardeşlerimin arasânâ bozduktan sonra sizi Âşâlden getirip bana kavuÂturmakla da beni ihsanâna mazhar etti. Gerçekten Rabbim dilediÂi kimse hakkânda latifdir (dilediÂi hususlarâ Âşok gâzel, pek ince bir tarzda gerâşekleÂtirir). Â Âphesiz O alâmdir, hakâmdir (her Âyeyi hakkâyla bilen, tam hikmet sahibidir)"

101. "Ya Rabbâ! Sen bana iktidar ve hakimiyet verdin. Kutsal metinleri ve râyalarâ yorumlama ilmini ÂÂrettin. Ey gâkleri ve yeri yaratan! Dânya'da da, Âçhirette de mevla'm, yardâmcâm Sen'sin. Sana tam itaat iâşinde bir kul olarak canâ mâ ve beni hayârlâ ve dârst insanlar arasânâ dahil eyle!"

102. ÂÂte bunlar, ey Resulâ, sana vahiy yoluyla bildirdiÂimiz gaybâ hadiselere. Yoksa onlar, tuzak kurmak ve planlarânâ kararlarÂrmak iâşin toplandıklarânda elbette sen onlarân yanânda bulunmuyordun.

103. Â unu unutmâ ki: Sen, bâyâyâk bir kuvvetle arzu etsen bile insanlarân ÂşoÂyu iman etmezler.

104. Halbuki sen bu tebliÂ karâÂnda onlardan herhangi bir Âcret de istemiyorsun. Kurâçn, sadece bâtkân insanlar iâşin bir derstir, evrensel bir mesajdâ.

105. Gâklerde ve yerde Allah'ân varlâÂnâ, birliÂini, kudretini gâsteren nice deliller vardâ ki, insanlar yanândan geâşip gittikleri halde yâzlerini Âşevirdiklerinden farkânâ varmazlar.

106. Onlarân ekserisi, Âyirk koÂmaksâzân Allah'a iman etmezler.

107. Acaba onlar, farkânda olmadâklarâ bir sârada, Allah'ân cezasâna uârayâp azabân kendilerini kaplamândan, yahut ansâzân kâyametin kopmasândan emin midirler?

108. Ey Resulâ de ki: "ÂÂte benim yolum budur! Ben insanlarâ Allah'ân yoluna, dâÂnmeksizin, taklit yolu ile deâil, delile dayanarak, idrâçklerine hitab ederek dâçvet ediyorum. Ben de, bana tâçbi olanlar da bîyleyiz. Allah'â bâtkân

eksikliklerden tenzih ederim. Ben asla mÃ¼Ã¼riklerden deÃ¼yilim."

109. Senden Ã¼nce g¼nderdiÃ¼miz peygamberler de baÅka deÃ¼il, ancak Åehirlerde oturanlardan vahye mazhar ettiÃ¼miz birtakÅm erkeklerdi. Onlar d¼nyayÅ± hiÅ± gezmediler mi ki kendilerinden Ã¼nce yaÅayanlarÅ±n ÅkÅ±betlerinin nasÅ± olduÃ¼nu g¼rÅ¼p anlasÅ±nlar?Å,hiret diyarÅ± elbette Allah'a saygÅ± duyup haramlardan sakÅ±nanlar iÅ±in daha iyidir.Siz ey mÃ¼Ã¼rikler, hÅ¼IÅ¼ aklÅ±nÅ±zÅ± kullanmayacak mÅ±sÅ±nÅ±z?

110. O mÃ¼Ã¼rikler kendilerine mÃ¼hlet verilmesine aldanmasÅ±nlar. Daha Ã¼ncekilere de bÅyle fÅ±rsat verilmiÅ±ti. Ne zaman ki peygamberler, toplumlarÅ±nÅ±n imana gelmelerinden Å¼mitlerini kesecek raddeye gelir ve toplumlarÅ± da peygamberlerinin kendilerini aldattÅ±Å± zannÅ±na kapÅ±lÅ±rlar, iÅ±te o zaman onlara yardÅ±mÅ±z ulaÅ±r, inkÅ±rcÅ±lar helÅ¼k olur, dilediÃ¼miz kimseler kurtulur. Å¼nkÅ¼ (uzun vÅ¼dede) cezamÅ±z, suÅ±lu toplumlardan hiÅ±bir surette geri Å±evrilmez.

111. Peygamberlerin kÅ±ssalarÅ±nda elbette tam akÅ± sahipleri iÅ±in alacak dersler vardÅ±r.Å°yi bilin ki, bu Kur'Å¼n uydurulmuÅ± bir sÅ¼z deÃ¼ildir.Sadece daha Ã¼nceki kitaplarÅ± tasdik eden, dine ait her Å±eyi aÅ±Å±klayan, iman edecek kimseler iÅ±in hidÅ¼yet, rehber ve rahmettir.